

پیاده سازی جلسه بیست و پنجم

بسم الله الرحمن الرحيم

ادامه آسیب شناسی تفسیر

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين

استحضار دارید بحثی را که مشغولش شدیم آسیب شناسی تفسیر و تفاسیر، چه آسیب هایی که در نصوص دینی چه آسیب هایی که در کتب تفسیری وجود دارد. یک مورد را هفته گذشته وارد شدیم و عرض کردیم مفسری با غفلت از تاریخ یا دانش های مربوطه آیه ای را تفسیر کند، که یک مثالی هم هفته گذشته داشتیم. مورد دیگری که از همین قبیل است کلام مفسران سنی ذیل آیه 113 توبه «ما كان للنبي و الذين آمنوا ان يستغفروا.... ترجمه آیه روشن است که پیغمبر حق ندارد یا برای نبی چنین حقی نیست یا برای مومنان که از بستگان کافر خودشان استغفار کنند بعد از آن که حقیقت روشن شد اگر بستگان لجاجت ورزند پیغمبر یا مومنان برای او استغفار بطلبند. اگر نگاه کنید متون تفسیری را، اهل سنت یک موج عظیمی از یمن و یسار راه انداختند که این آیه در مورد جناب ابوطالب آمده است. می دانید که آن بغضی که اصحاب سقیفه و بعدش بنی امیه و بعدش بنی مروان و بعدش بنی العباس نسبت به امام علی علیه السلام داشتند آن بغض به بستگان امام علی هم سرایت کرد. یعنی این طور نبود که صرفاً به خود حضرت متوقف شود. و لذا موج عظیمی که علیه امیرا لمومنین راه انداختند، ابوطالب را هم بی نصیب نکرد روایاتی نقل کردند که تا ابوطالب ایمان نیاورد و به مرگ جاهلی فوت کرد. علمای شیعه هم در طول تاریخ مفصل جواب دادند، منتها اهل سنت مثل رسانه های دنیای امروزند... رسانه ها وقتی بخواهند یک چیزی را جا بیندازند آنقدر ر هجوم می آورند که انسان احتمال خلاف ندهد و اگر هم مخالفتی داشته باشد اهل تقیه باشد و چیزی نگوید. لذا ذیل این آیه دارند که بله این آیه در زمان مرگ ابوطالب نازل شد و پیغمبر آمد سر بالین ابوطالب فرمود عمو جان شما اسلام بیاورید تا رستگار شوید و بنا به گفته سنی ها ایشان گفته نه من بنا به همان دین آبا و اجدادم.... و بعد هم این آیه نازل شد....!!

این که اصل مطلب دروغ است هر چه می خواهیم این را از نظر تاریخی بررسی کنیم. بالاتفاق اهل تسنن گفته سوره مبارکه توبه از آخرین سوره های قرآن است که بر پیامبر نازل شده، سوال این است که جناب ابوطالب کی فوت کرده؟ سال دهم بعثت؟ سه سال قبل از هجرت؛ یعنی اگر فرض کنیم که سوره توبه سه سال دهم هجرت نازل شده باشد، سیزده سال فاصله مرگ ابوطالب است تا نزول این سوره و این آیه ولی شما نگاه کنید مسند احمد صحیح مسلم فتح الباری به گمانم صحیح بخاری همه این روایت را آوردند بعد از قرنهای یک شخصی به نام حسین بن فضل نامی از اهل تسنن پیدا شد و گفت این نقل رسواست و تعبیرش این است که ان السورة من آخر ما نزل من القرآن.... این سوره از آخرین سوره هاست و مات ابوطالب فی عنفوان اسلام و نبی بمکه و..... به هر حال یک موقعی انسان اشتباه تاریخ انجام میدهد مهم نیست می گوئیم تخصصش نبوده اما این که این سوره کی نازل شده یا کی نازل نشده است، این از ابتدایی ترین علمی است که یک مفسر باید بداند، این هم که ابوطالب سال دهم هجرت فوت کرده اظهر من الشمس است. و این هم از موارد مسلم تاریخی است. متأسفانه تعصب مذهبی از یک طرف و از آن طرف هم غفلت از نقل های تاریخی است وقتی این دو تا دست به دست هم میدهد بخشی از تفسیر جهان اسلام را تحت تاثیر اشتباه خود قرار میدهد. و مبتلا به خبط و خلط می کند. هنر این است که انسان این ها را ببیند و از این ها در س بگیرد. که اگر قرآن یا نصی را تفسیر می کنیم، جوانب دیگر مساله را هم در نظر بگیریم. یکی از این جنبه ها تاریخ است و مثال در این باره زیاد است.

الحمد لله رب العالمين

